

BEPORZÁS

Az élővilág sok olyan ökoszisztéma szolgáltatást nyújt, amely nélkül nem tudnánk élni. A természet ingyen adott ajándékai – a levegő és a vizek tisztasága, a termő talaj, a növényi-állati maradványok elbontása, stb. - mind-mind alapvetőnek tűnnek. Ide sorolható egy nagyon fontos szolgáltatás, a beporzás is, amelyben a rovarok kulcsfontosságúak. A beporzás során az egyik virág porzóiról a virágpór a másik virág termőtestére jut. Egyre több kutatás eredménye mutatja, hogy a nagyüzemi mezőgazdálkodással járó vegyszerhasználat, a rovarok élőhelyeinek megszűnése és megváltozása, a klímaváltozás mind-mind a rovarvilág rohamos csökkenését okozza.

A beporzók jótékony tevékenysége nélkül a táplálékaink többségét el fogjuk veszíteni. A gabonafélék (búza, árpa), a kukorica, a rizs ugyan szélbeporzásúak, de a zöldségek, gyümölcsök, az európai termesztett növényeink (250 faj) kétharmada rovarbeporzású. Kína Szecsuan tartományában az almafák és körtefák megporzását már az emberek maguk, kézzel végzik házi- és vadméhek hiányában.

A beporzók napja március 10.

beporzoknapja.hu nhmus.hu/hu/Beporzok-napja

Mit tehetünk mi a beporzók védelméért?

o Készítsünk élő- és búvóhelyet adó rovarszállót!
(Sok példa található a neten is.)

o Ültessünk beporzóbarát növényfajokat a kertbe!
A levendula, a kakukkfű, a gyümölcsfák és a nyáriorgona nagy méh- és lepkecsalogató! A sokféle és nem egyszerre virágzó növények folyamatos táplálékforrásul szolgálnak a beporzó rovaroknak.

o Hagyjunk természetes állapotú területeket és kerüljük a vegyszerek használatát kertjeinkben!

JÁTÉK:

- Mire van szükség ahhoz, hogy paradicsomot tudjunk szedni a kertünkben?
a) termőtalajra, napsütésre, vízre, paradicsomtőre, gyomirtószerre
b) termőtalajra, napsütésre, vízre, paradicsomtőre, poszméhre
c) termőtalajra, napsütésre, vízre, paradicsomtőre, háztartási hulladéokra
- Az alábbi lehetőségek közül melyiknek nincs szerepe a beporzásban?
a) szélnek, víznek b) havazásnak c) állatoknak
- Miért végzik az állatok a megporzást?
a) unatkoznak
b) élelem és párkeresés közben „véletlenül”
c) hálát várnak érte
- Mely állatok a leggyakoribb beporzók Magyarországon?
a) ragadozó madarak
b) méhek, lepkék, darazsak, és a zengőlegyek
c) denevérek
- Melyik állítás nem igaz?
a) A mézelő méh az egyetlen rovar a világon, ami ételt szolgáltat az embernek.
b) Az éjjeli lepkék nem végeznek beporzást.
c) A lepkék hosszú pödörnyelvükkel a legmélyebb virágok mélyére is elérnek és a rátapadó virágpórt a következő virágra viszik.
- Mi különbözteti meg a zengőlegyet a darázstól?
a) A darazsaknak két pár szárnyuk van, a legyeknek pedig csak egy.
b) A zengőlégy nem sárgával és feketével sávozott.
c) A zengőlegyek jóval nagyobb termetűek.
- Melyik állítás hamis?
a) A darazsak szinte minden kártevő rovarra vadásznak, lárváiknak így nyújtanak megfelelő táplálékot.
b) A kifejlett darazsak nem beporzók, hiszen nem táplálkoznak nektárral.
c) A világ számos országában a mezőgazdasági termelés segítésére a földek mellé a darázskolóniákat telepítenek.
- Melyik növények beporzását nem rovarok végzik?
a) narancs, citrom
b) mogyoró, dió, búza, kukorica
c) alma, szilva, paradicsom, sárgarépa
- Melyik állatcsoport egyetlen faja sem végez megporzást?
a) kolibrik b) denevérek c) halak
- Melyik beporzó állat felelős a vadbanán beporzásáért?
a) poszméh b) gyümölcssevő denevér c) lódarázs
- Az év rovára a kacsafarkú szender is virágok nektárjával táplálkozik. Hogy csinálja?
a) „Ráül” a virág szirmára.
b) A virág kelyhében kapaszkodik meg.
c) Nem száll le, hanem lebegve szívja a nektárt hosszú, kinyújtott pödörnyelvével.
- A kakaófa (termése a csokoládé alapanyaga) beporzásába is besegítenek a rovarok. Kik?
a) apró termetű szúnyogok
b) poloskák
c) darazsak
- A trópusokon a hosszú csőrű kolibrik a virágok beporzói közé tartoznak. Létezik-e olyan hazai madárfaj, amely táplálkozása során a virágpórt a csőrén, a szája szélén és a begyén szállítja tovább?
a) igen, a feketeharkály
b) igen, a kékcinege
c) nem
- 13 + 1. Miért van szüksége az emberiségnek a beporzó állatokra?
a) Legyen miben gyönyörködni.
b) Lehessen velük üzletelni.
c) A beporzó állatoktól függ sok alapvető táplálék.

